



### Qripə yoluxmağa daha çox aşağıdakı əhali qrupları meyllidir:

- ▶ Yaşı 65-dən yuxarı və 1-dən aşağı olanlar
- ▶ Ağ ciyərlərin, ürək-damar sisteminin xroniki xəstəlikləri, şəkərli diabet, immundefisitli vəziyyətləri olanlar
- ▶ Hamilələr
- ▶ Əvvəlki qrip tutulmalarında ağrılaşmaları olanlar
- ▶ Kənar şəxslərin qayğısına ehtiyacı olanlar
- ▶ Tənhalar (xüsusiylə yaşlılar arasında), depressiyalı xəstələr



### Qripin profilaktikası üçün ən vacib şərtlər:

- ▶ xəstə ilə kontaktdan uzaq olmaq
- ▶ əlləri tez-tez sabunla yumaq
- ▶ xüsusi maskalardan istifadə etməkdir.

**Qripin yayıldığı dövrlərdə**  
şəhər nəqliyyatından istifadəni mümkün qədər azaltmaq, ictimai yerlərdə az olmaq, uşaqları təmiz havada daha çox gəzdirmək məqsədə uyğundur.

Qripli xəstələrlə temas qaćılmazdır, qripə qarşı **vaksinasiyanın** aparılması məsləhətdir. **Vaksinasiyanın** aparılması **barədə qərarı həkim** verməlidir!

Buklet Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi kollegiyasının 28 noyabr 2008-ci il tarixli 28 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş "Yuxarı tənəffüs yollarının keskin respirator infeksiyalar ve qrip üzrə klinik protokol" əsasında Səhiyyə Nazirliyinin ictimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzində hazırlanmışdır.

Buklet Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin səhiyyə İslahatları çərçivəsində ictimai səhiyyə kadrlarının hazırlanması üzrə Tədbirlər programı əsasında çap edilmişdir.



Bakı, AZ1122, Zərdabi küç., 96  
Tel: 431-12-72, Faks: 430-52-85  
office@isim.az www.isim.az

# QRİP:

## bunları bilmək vacibdir!

Qrip viruslar tərəfindən töredilən infekcion xəstəlikdir. Çox sürətlə, hava-damcı yolu ilə yayılır.

Qrip həmişə kəskin başlayır, qrip zamanı xəstənin vəziyyəti soyuqdəyməyə nisbətən daha çox dəyişir və sağalmağa daha çox vaxt tələb olunur.

#### Əgər özünüzdə:

- ▶ pis əhval-ruhiyyə,
- ▶ əzginlik, yorğunluq,
- ▶ əzələ ağrısı,
- ▶ baş ağrısı,
- ▶ zöökəm (burundan zəif ifrazat),
- ▶ asqırma,
- ▶ xəstəliyin 2-ci günü güclənən güclü öskürek,
- ▶ boğaz ağrısı hiss edirsinizsə
- ▶ və bədən hərarətiniz bir neçə gün ərzində sürətlə yüksəlsəsə (39-40°C dərəcəyədək),

**onda qripe yoluxduğunuzdan şübhələnməlisiniz.**

#### Vəziyyətinizi necə yüngülləşdirə bilərsiniz:

- ▶ Evdə qalın, yataq rejiminə riayət edin
- ▶ Çoxlu maye qəbul edin
- ▶ Spirli içkilərdən və sıqaret çəkməkdən çəkinin
- ▶ Əgər hərarət 38,5°C-dən yüksəkdirse, qızdırma salan dərmanlardan (parasetamol) istifadə etmək olar.
- ▶ Boğaz ağrısını azaltmaqdan ötrü bunun üçün nəzərdə tutulan sprey və həblərdən, baş ağrısını aradan qaldırmaq üçün ağrıksıcı-lərdən istifadə etmək məqsədəyündür.
- ▶ Burun tutulmasını azaltmaq məqsədilə qısa müddət ərzində burun damçıları və spreylərdən istifadə etmək mümkündür.

## YADDA SAXLAYIN!

- Həkimlə məsləhətləşməmiş uşaqlara dərman verməkdən çəkinin.
- Heç bir zaman 16 yaşıdan kiçik olan uşaqlara aspirin vermək olmaz!

#### QRİP ZAMANI ANTİBİOTİK QƏBUL ETMƏYİN VƏ UŞAQLARINIZA ANTİBİOTİK VERMƏYİN!

**Antibiotiklərin virus xəstəliklərinə qarşı  
heç bir təsiri yoxdur!  
Onlar yalnız qripin ağrılaşmaları zamanı  
həkim tərəfindən təyin edilir!**



**Virus əleyhinə  
dərman preparatları  
soyuqdəyməyə təsir  
etmirlər!**

**Bütün virus əleyhinə preparatlar həkim  
tərəfindən təyin olunmalıdır!**



**Əgər sizdə bronxial astma və ya xroniki bronxit  
varsə, bu barədə həkimə məlumat verin – belə  
hallarda inhalyasiya formasında dərman  
vasitələrinin xoşagelməz fəsadları ola bilər!**

**Əgər sizdə aşağıdakı əlamətlər  
baş verərsə qətiyyən  
özünümüalicə ilə məşgul  
olmayın, təcili həkimə  
müraciət edin!!!**

- ▶ Soyuqdəyme əlamətlərinin bir həftədən çox davam etməsi
- ▶ Qulaqda ağrı və ifrazatın əmələ gəlməsi
- ▶ Şiddətli baş ağrısının əmələ gəlməsi
- ▶ Hərarətin 39,5°C və daha yuxarı qalxması
- ▶ Təngnəfəsiyin və xırıltılı tənəffüsün əmələ gəlməsi
- ▶ Boğazda güclü ağrılar və ya öskürəyin bir həftədən çox davam etməsi, qatı bəlgəmin xaric olması



**Diqqət!**  
**Vaxtında müalicə olunmamış  
qripin təhlükəli ağrılaşmaları var!**